

La segregació de la infància a l'estiu

El final de curs ha posat en primer pla la qüestió de l'atenció educativa i social als infants en el període de vacances escolars. En aquest moment de l'any totes les famílies del nostre país han de plantejar-se quina és la millor opció per als seus fills. També, i sobretot, quina és possible.

Com és sabut, l'accés a l'àmplia i diversa oferta educativa i lúdica de l'estiu existent té a veure amb la capacitat econòmica de les famílies. En el temps de lleure dels infants i adolescents les desigualtats socials són més explícites que mai, i l'època d'estiu n'és un dels exemples més paradigmàtics.

Des del casal d'estiu a l'escola del barri fins a l'estada internacional, passant pels campus esportius, els campaments, les rutes, els camps de treball o les colònies d'estiu, s'obre un ventall de possibilitats l'accés a les quals se selecciona a la manera darwiniana.

Fundacions filantròpiques i entitats socials activem les nostres capacitats i recursos per tal de fer front a aquesta realitat.

Les administracions públiques activen també els seus dispositius de serveis socials. Paradoxalment ho fan activant vells procediments que sovint amplifiquen noves desigualtats i generen nous espais de segregació. S'estan produint dos fets que les entitats constatem i dels quals es té poca consciència en les institucions públiques.

Per una banda, es bequen aquelles activitats "més barates", particularment els "casals d'estiu" que incorporen l'àpat del migdia. En general, queden excloses d'ajuts les colònies o els campaments.

Es justifica sobre la base de la limitació de recursos i de la prioritat en la cobertura de les "necessitats bàsiques". També de vegades s'argumenta d'acord amb les "competències assignades". Resultat: els infants de famílies més precàries es queden al casal del barri, que es converteix progressivament en un dispositiu assistencial guetificat en el qual s'agrupen majoritàriament un tipus concret d'infants. Es genera un nou espai de segregació. Per altra banda, ells no podran anar de colònies o campaments, que quedaran reservats per a aquelles famílies que s'ho poden pagar. Es reforça d'aquesta manera la desigualtat en l'accés a aquestes activitats que genera el mateix mercat, i aquella dualitat que en més d'una ocasió hem comentat: vacances

CARLES BARBA

VICEPRESIDENT DE FUNDESPLAI

Les famílies pauperitzades no entren en "els requisits" dels ajuts públics

no pot afrontar una situació extraordinària en la seva economia. Les vacances escolars dels fills són una situació extraordinària. Aquests pares i mares no poden destinar els 600 euros per fill que pot suposar anar de colònies i casals d'estiu el mes de juliol, per no parlar dels 1.200 euros si són dos germans.

Els serveis socials, però, no estan pensats per a ells. No entren en "els paràmetres". No "són de seguit". No són pobres de solemnitat, no tenen "els requisits" per ser

per a rics, vacances per a pobres.

Segon fet: un dels fenòmens més destacats i explicats de la crisi és la progressiva pauperització de les classes mitjanes i populars. Avui es pot ser pobre tot i tenir feina. La situació laboral de moltes famílies s'ha precaritzat i una part significativa de la població

susceptible d'accedir a les beques i ajuts familiars. Com a conseqüència d'això, els seus fills no tindran cap mena d'ajut, no aniran ni a casals, ni a colònies. Es produeix aquí una nova segregació. En aquest cas, un nou col·lectiu, encara no considerat "de risc", que queda al marge (a l'espera de convertir-s'hi). Es reforça una nova desigualtat, en aquest cas, per dalt i per baix. Un exemple de llibre: tenim una "nova" realitat i apliquem una "vella" política.

En els mesos previs a les eleccions municipals, des de Fundesplai hem reclamat amb la proposta #botaxlainfancia la prioritat per a la infància i la transversalitat de les polítiques socials i educatives.

La situació de l'estiu és un paradigma de la fragmentació i descoordinació de les polítiques dels departaments i de les regidories. Educació o Ensenyament desconnecta. S'ha acabat el curs escolar. Benestar Social s'activa. Ho fa, però, a partir de "la seva lògica". Només amb la població de risc i amb unes polítiques assistencials que guetifiquen i segreguen els més pobres i exclouen més d'un terç de la població que no compleix els seus requisits.

L'exemple es refereix a l'estiu als infants. La reflexió, però, és traslladable a molts altres àmbits. Més enllà de les polítiques paliatives, calen polítiques preventives per al conjunt de la població. Des de fa unes setmanes els nous ajuntaments tenen la possibilitat i la responsabilitat de desenvolupar una nova política social i educativa. La nova Generalitat també, per un nou país que doni resposta a les noves realitats.

MANOLO GARCÍA

CARTES I MISSATGES

Una relació malsana

Aquest estiu he començat a treballar al sector de l'hostaleria. Malgrat que és una feina dura i de moltes hores, no és una feina valorada.

Durant els dies que he estat treballant m'he dedicat a observar el públic que atenc i he arribat a la conclusió que seria necessari matisar la frase "El client sempre té raó" i dir "Els diners sempre tenen raó".

Una vegada va venir un nen de no més de cinc anys que em va demanar un got de llet merengada. Mentre l'hi servia em va dir que si m'afanyava més em deixaria propina, i vaig veure una mà que sobresortia per damunt de la barra i portava cinquanta cèntims. Com que sé que l'interès dels meus superiors és fer negoci, vaig agafar la propina i el vaig mirar mentre marxava, pensant d'on devia sortir aquella arrogància. I amb l'experiència de situacions semblants ho he esbrinat: els diners. Qui te diners, té poder, tant que permet parlar-li malament a una cambrera. Al cap i a la fi, aquesta és la base del negoci, no? Jo et pago, tu em serveixes.

Però el que hauria de ser una relació equilibrada es transforma de vegades en una relació d'abús. De vegades em pregunto si la gent és conscient que els que estem darrere una barra o servint en una terrassa també tenim una vida personal amb projectes i ambicions i, evidentment, amb preocupacions.

ANGELA CANTADOR CASALS
VILANOVA I LA GELTRÚ

Haver nascut en democràcia?

La vida política a Espanya necessita grans dosis de prudència i reflexió. Els escàndols de corrupció i els efectes socials de la crisi exacerben, amb raó, les passions dels ciutadans i mobilitzen les voluntats cap a posicions regeneracionistes que prometen aire nou. Fins aquí, res a dir. El problema apareix quan els afanys regeneracionistes es venen en forma de certificats de puresa.

El líder de Ciutadans va fer de la croada contra la corrupció el fil conductor de la campanya electoral. Té raó quan diu que Espanya necessita

20 anys de Srebrenica

Avui es compleixen vint anys de la matança de Srebrenica (Bòsnia), descrita com una de les pitjors atrocitats comeses a Europa des de la Segona Guerra Mundial i reconeguda com a genocidi pel Tribunal Penal Internacional per a l'Antiga Iugoslàvia i la Cort Penal Internacional. Han passat vint anys i les víctimes de desaparició forçada encara no han rebut l'accés que mereixen a veritat, justícia i reparació.

Centenars de víctimes de la matança segueixen desaparegudes i el destí de gairebé 8.000 persones a tot Bòsnia encara no ha estat aclarit. Calen més esforços per buscar i identificar totes les víctimes i per pal·liar el patiment que han hagut de suportar les seves famílies durant tots aquests anys. Un exemple: el 2004 Bòsnia va aprovar una llei de persones desaparegudes que estableix un fons d'ajuda a les famílies i que no ha pogut ser efectiu per falta de suport institucional i financer. Des del 1995 és massa temps: vint anys esperant justícia és massa temps.

DANI VILARÓ

AMNISTIA INTERNACIONAL CATALUNYA

un projecte de país, però desbarra quan afirma que aquest projecte ha de ser liderat només pels que han nascut ja en democràcia. Caldrà recordar que haver nascut en democràcia no és un mèrit, i haver participat activament en la vida política, des del 1978 fins als nostres dies, no és un vici.

PEDRO J. PIQUERAS IBÁÑEZ
GIRONA

Catalunya i els EUA

Els EUA van fer tres coses objectives que els defineixen: van desobedir la legalitat imposada que els sotmetia a Anglaterra, van rebel·lar-se contra la monarquia que els volia governar i van declarar unilateralment la seva independència.

Ara són un país lliure, modern i sobirà que ningú no discuteix. Aquest és un argument històric de primer ordre defensable a tot arreu. I, per cert, els nord-americans d'avui estan totalment orgullosos de la decisió que van prendre els seus avantpassats.

EUDALD SOLER
RIPOLL